

niejszych ustaw ustanowione są w koronach (1 złr. = 2 kor.), rozumieć należy w markach polskich.

Sprostowane w ten sposób co do waluty grzywny podwyższa się tysiąckrotnie.

§ 2. Do grzywien, ustanowionych w wielokrotnościach uszczuplonej opłaty lub wartości przedmiotu przestępstwa, stosuje się rzeczony podwyższenie jedynie co do ustanowionych w koronach najniższych i najwyższych granic tych grzywien (§§ 38, L. 1, 39 40, 207, 269 rzecz. ust.); poza tymi dwoma wypadkami wypadające z tych wielokrotności grzywny pozostają bez zmiany.

§ 3. Podwyższeniu wedle zasad § 1 ulegają nadto kwoty, wymienione w §§ 119, 501, 621 i 622 rzeczony ustawy karnej skarbowej, to jednak, co do pierwszego z tych paragrafów (119) powoduje przepis ten zmianę jedynie skali pieniężnej, nie zaś także granic czasokresów aresztu zastępczego.

§ 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 5. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia; do przestępstw przed ogłoszeniem popełnionych rozporządzenie to nie ma zastosowania.

Prezes Rady Ministrów: *Witos*

Minister Skarbu: *W. Grabski*

463.

Rozporządzenie Ministrów Skarbu i Spraw Wewnętrznych

z dnia 9 stycznia 1923 r.

w przedmiocie wykonania ustawy o ulgach dla nowowznoszonych budowli.

Na zasadzie art. 5 ustawy z dnia 22 września 1922 o ulgach dla nowowznoszonych budowli (Dz. U. R. P. № 88, poz. 786) zarządza się co następuje:

§ 1. Uwolnienie od opłat (należności) państwowych i komunalnych w myśl § 2 ustawy z dnia 22 września 1922 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli (Dz. U. R. P. № 88, poz. 786) stosuje się do wszystkich aktów i umów, dotyczących odpłatnego przeniesienia własności nieruchomości, sporządzonych w pierwszych ośmiu latach po rozpoczęciu budowy, a przed jej ukończeniem. Po wykończeniu budowli uwolnienie to stosuje się tylko do aktu lub umowy, dotyczącej pierwszego odpłatnego przeniesienia własności, o ile ten akt lub umowę sporządzono w pierwszych ośmiu latach po wykończeniu budowli.

Obowiązek zgłaszania aktów prawnych do wymiaru należności na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, przewidziany w § 43 austr. ustawy z dnia 9 lutego 1850 r. (austrj. Dz. U. P. № 50) względnie w rozporządzeniu Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 19 marca 1920 r. (Dz. U. R. P. № 27, poz. 162), pozostaje nienaruszony.

§ 2. Zaświadczenia wymienione w art. 4 ustawy powołanej w § 1 wydają niżej wymienione urzędy I instancji, mające nadzór nad budownictwem:

- 1) na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej: w miastach, w których magistraty są upoważnione do sprawowania nadzoru policyjno-budowlanego, — magistraty; w pozostałych zaś miastach, jakoteż w innych osiedlach ludzkich — właściwe starostwa;
- 2) na obszarze b. zaboru pruskiego: w miastach — magistraty a w miejscowościach wiejskich — komisarze obwodowi;
- 3) na obszarze b. zaboru austriacko-węgierskiego — właściwe władze samorządowe gminne, tak miejskie, jak i wiejskie.

§ 3. Ubiegający się o uwolnienie od podatku względnie opłat (art. 1 i 2 ustawy) winni przedstawić zaświadczenie, o którym mowa w § 2 niniejszego rozporządzenia, władzy wymiarowej względnie notariuszowi, powołanemu do wymierzenia podatku względnie opłaty i to w zasadzie przed uskutecznieniem wymiaru; władza wymiarowa względnie notariusz zatrzymuje to zaświadczenie w oryginale lub w wierzytelnym odpisie przy aktach. W razie niedostarczenia zaświadczenia podatek względnie opłata ma być wymierzona.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *W. Sikorski*

464.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej

z dnia 11 czerwca 1923 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w przedmiocie wykonywania ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu.

Na mocy art. 5, 6 i 11 ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z r. 1922, № 40 poz. 334) zarządza się co następuje:

I. Prawo do korzystania z urlopu.

§ 1. Wszyscy pracownicy, objęci art. 1 ustawy, którzy w myśl art. 2 uzyskali prawo do urlopu, dopóki prawa tego nie utracili, posiadają prawo do otrzymania urlopu w każdym roku kalendarzowym.

§ 2. Pracownicy przedsiębiorstw sezonowych, w których praca trwa nie krócej, niż 10 miesięcy w roku, jak również pracownicy tych działów przedsiębiorstw sezonowych, w których praca trwa nie krócej, niż 10 miesięcy w roku, chociażby główna praca w tych przedsiębiorstwach trwała krócej, niż 10 miesięcy w roku, — posiadają prawo do urlopu,

które uzyskują po upływie okresu czasu pracy, przewidzianego w art. 2 ustawy.

§ 3. W razie czasowego zmniejszenia się liczby pracowników w zakładzie rzemieślniczym do 4-ch lub mniej pracowników, pracownicy ci posiadają prawo do urlopu, o ile w ciągu więcej niż połowy poprzedzającego roku kalendarzowego liczba pracowników zakładu wynosiła więcej niż 4.

§ 4. Żadne — całkowite lub częściowe — zmiany własności przedsiębiorstwa nie pozbawiają praw do urlopu pracowników, zatrudnionych w tem przedsiębiorstwie.

§ 5. W razie nieskorzystania przez pracownika z przysługującego mu prawa do urlopu w czasie, wyznaczonym mu w liście kolejności, pracownik nie może żądać udzielenia mu urlopu w innym terminie z wyjątkiem wypadku nieskorzystania z urlopu z powodu choroby — ani też wymagać z tego tytułu żadnego dodatkowego wynagrodzenia.

§ 6. Umowa o pracę nie może zawierać punktu, któryby pracownika zgóry pozbawiał urlopu lub w inny sposób uszczuplał jego prawa do urlopu, określone ustawą.

II. Uzyskanie prawa do urlopu.

§ 7. Pracownicy, objęci art. 1 ustawy, prócz pracowników umysłowych, uzyskują prawo do corocznego urlopu po upływie okresu pracy, przewidzianego w ust. 1 art. 2 ustawy, a mianowicie:

po upływie 1 roku pracy: do 8-o dniowego, a pracownicy młodociani — do 14-o dniowego; po upływie 3 lat pracy — do 15-o dniowego.

§ 8. Jeżeli okres pracy, uprawniający pracownika do urlopu, kończy się w ciągu roku kalendarzowego, przedsiębiorca na żądanie pracownika winien udzielić mu przysługującego pracownikowi z mocy ustawy urlopu po upływie tego okresu; urlop ten winien jednakże rozpoczynać się przed końcem tego roku kalendarzowego.

§ 9. Okres pracy, uprawniający do urlopu oblicza się z potrąceniem wszystkich przerw w pracy z wyjątkiem przerw urlopowych oraz przerw, przewidzianych w ustępie 4-ym i 5-ym art. 2 ustawy.

§ 10. Za początek czasu pracy, uprawniającego do urlopu, uważa się dzień rozpoczęcia pracy przez pracownika lub termin rozpoczęcia pracy, ustalony w umowie pracy, w razie nierozpoczęcia pracy przez pracownika w tym terminie z winy przedsiębiorcy.

§ 11. Jeżeli młodociany uzyskuje prawo do urlopu przed ukończeniem lat 18-tu, to choćby ten urlop został mu udzielony już po ukończeniu lat 18-tu, korzysta on z 14-o dniowego urlopu.

§ 12. Terminatorzy i uczniowie uzyskują po roku pracy prawo do 14-o dniowego urlopu, niezależnie od swego wieku i liczby pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwie.

III. Długość urlopu.

§ 13. Normy, wskazane w ust. 1-ym i 2-im art. 2 ustawy (8, 15 i 14 dni urlopu) oznaczają kolejno następujące po sobie dni kalendarzowe.

§ 14. Długość urlopu nie zależy od tego, czy praca poszczególnych pracowników w zakładzie odbywa się w ciągu wszystkich, czy też w ciągu niektórych tylko dni tygodnia.

IV. Pracownicy umysłowi.

§ 15. Za pracowników, pracujących umysłowo niezależnie od ich wieku, w myśl ust. 3-go art. 2 ustawy uważa się zatrudnionych na mocy umowy o pracę pracowników przedsiębiorstw, wyliczonych w art. 1-ym ustawy:

- 1) pełniących czynności administracyjne i nadzorcze, a niewykonywujących pracy fizycznej, jako to: zarządców, intendentów, pracowników ruchu, jak inżynierowie, technicy, majstrowie, kierownicy magazynów, sztygarzy, ekspedytorzy;
- 2) pełniących czynności biurowe i zatrudnionych pracami kancelaryjnymi, rachunkowymi, piśmiennymi, rysunkowymi lub kalkulacyjnymi;
- 3) pełniących czynności kupieckie, jako to: sprzedawców sklepowych i księgarskich z ukończoną szkołą zawodową bądź średnią oraz odbytą przepisana praktyką, drogistów, farmaceutów, kasjerów, dysponentów, sprzedawców podróżujących, akwizytorów;
- 4) artystów, jak: muzycy, aktorzy, malarze, rzeźbiarze i t. p.;
- 5) zatrudnionych jako personel lekarski oraz wykwalifikowany pomocniczy personel lekarski.

§ 16. Jeżeli pierwszy rok pracy pracownika umysłowego, który skorzystał już po upływie pół roku pracy z 2-u tygodniowego urlopu, kończy się w tym samym roku kalendarzowym, pracownik uzyskuje prawo jedynie do powtórnego 2-u tygodniowego urlopu.

V. Urlopy pracowników, zatrudnionych w górnictwie.

§ 17. Robotnicy, zatrudnieni w górnictwie korzystają z prawa do urlopu, w zakresie, przewidzianym ustawą dla robotników innych przedsiębiorstw, a ponadto ze specjalnych uprawnień, określonych w ustępie 5-ym art. 2 ustawy.

Jeżeli przed nadejściem wyznaczonego pracownikowi, zatrudnionemu w górnictwie, w liście kolejności terminu rozpoczęcia urlopu umowa o pracę rozwiązana zostaje przez przedsiębiorcę — znajduje zastosowanie § 22 niniejszego rozporządzenia.

Jeżeli przed nadejściem wyznaczonego robotnikowi, zatrudnionemu w górnictwie, w liście kolejności terminu rozpoczęcia urlopu pracownik opuszcza przedsiębiorstwo górnicze w wypadkach, przewidzianych w ust. 1-ym art. 3 ustawy i zawiera umowę o pracę w innym przedsiębiorstwie górniczym, przysługuje mu prawo do urlopu w tem ostatnim przedsiębiorstwie z zastrzeżeniem zachowania warunków, określonych w ust. 5 art. 2 ustawy.

Ta sama zasada ma zastosowanie w razie następnej i wogóle wielokrotnie powtarzającej się zmiany miejsca pracy robotnika zatrudnionego w górnictwie.

VI. Prawo do urlopu w razie przerwy w umowie pracy.

§ 18. Za przerwę, która może powodować utratę prawa do urlopu, uważa się każdą przerwę w umowie pracy, o ile nie zachodzi wypadek, przewidziany w art. 7 ustawy, a ponadto w górnictwie wypadki, przewidziane w ust. 5 art. 2 ustawy.

§ 19. Przerwa w pracy, spowodowana służbą wojskową z poboru lub ochotniczą, trwającą dłużej niż 3 miesiące i połączona z rozwiązaniem umowy o pracę, pozbawia pracownika prawa do korzystania z urlopu.

§ 20. W razie nieusprawiedliwionego opuszczenia pracy przez pracownika, przedsiębiorcy przysługuje prawo pozbawienia pracownika urlopu tylko w tym wypadku, jeżeli na tej zasadzie nastąpiło rozwiązanie umowy o pracę.

Odliczanie od urlopu dniówek, opuszczonych przez pracownika bez usprawiedliwienia, nie może być stosowane bez zgody pracownika.

§ 21. Jeżeli umowa o pracę rozwiązana zostaje przez pracownika, traci on, z chwilą wypowiedzenia przez siebie umowy, prawo do urlopu, jeszcze nieotrzymanego, choćby posiadał już uprawnienie do urlopu.

§ 22. Jeżeli umowa o pracę z pracownikiem, który uzyskał już prawo do urlopu w myśl art. 2-go ustawy, rozwiązana zostaje przez przedsiębiorcę przed udzieleniem pracownikowi urlopu — z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w ust. 1 art. 3 ustawy — przedsiębiorca winien wypłacić pracownikowi zapłatę za czas urlopu.

§ 23. Jeżeli umowa o pracę zostaje rozwiązana bądź przez przedsiębiorcę, bądź też przez pracownika, a następnie nawiązana nanowo w ciągu najbliższych 3 miesięcy, pracownik nie traci poprzednio nabytych praw co do długości urlopu i korzystania z urlopu w każdym roku kalendarzowym, przyczem czas spędzony w przedsiębiorstwie przed przerwą w umowie o pracę zostaje zaliczony do czasu pracy, nadającego mu uprawnienia do urlopu.

VII. Wypłata wynagrodzenia za czas urlopu.

§ 24. Wypłata wynagrodzenia za czas urlopu następuje zdołu, jeżeli umowa pomiędzy pracownikiem a przedsiębiorcą nie reguluje tego w inny sposób.

§ 25. Przedsiębiorca ma prawo odmówić pracownikowi wypłaty wynagrodzenia za czas urlopu tylko w tym wypadku, jeżeli udowodni, że w czasie wolnym od pracy, przysługującym mu na zasadzie urlopu, pracownik pracował zarobkowo w innym przedsiębiorstwie, jako pracownik najemny.

VIII. Obliczanie wynagrodzania za czas urlopu.

§ 26. Za normalne pobory, które pracownik otrzymuje za cały czas urlopu, uważa się przy płacy

od godziny lub na dniówkę płacę w wysokości, odpowiadającej jego normalnemu dziennemu zarobkowi, jakoby mu przypadł, gdyby w tym czasie pracował, t. j. z uwzględnieniem zachodzących w czasie urlopu zmian jego płacy.

§ 27. W wypadku, gdy pracownik pracuje w przedsiębiorstwie mniej niż 6 dni w tygodniu, płaca za jeden dzień urlopu może być niższa od normalnego dziennego zarobku pracownika w tym stosunku, w jakim przeciętna ilość dni pracy na tydzień w poprzedzającym urlop trzymiesięcznym okresie, mniejsza jest od 6-u.

§ 28. Przy systemie płac akordowych, premjowych (niezwiązanych z płacą dniówkową) lub od sztuki, płacę za czas urlopu określa się na podstawie przeciętnego zarobku pracownika z ostatnich 3-ch miesięcy, bezpośrednio poprzedzających urlop; celem ustalenia w tych wypadkach przeciętnej płacy, przypadającej na jeden dzień urlopu, należy obliczyć według cennika bieżącego, obowiązującego w czasie jego urlopu, jego zarobek zgodnie z ilością wykonanej przez niego w okresie ostatnich 3-ch miesięcy pracy i uzyskaną w ten sposób kwotę podzielić przez ilość dni roboczych, przypadających w tym 3-miesięcznym okresie.

W ten sam sposób oblicza się płacę za czas urlopu pracownikom, otrzymującym wynagrodzenie w postaci procentów od obrotu (fryzjerzy, kelnerzy i t. p.).

§ 29. Jeżeli wynagrodzenie pracownika przy systemie premjowym składa się z dniówki oraz z premji, wypłacanej tylko w razie nadwyżki produkcji ponad określone minimum, należy stosować zasadę, wskazaną dla płac dniówkowych, łącznie z zasadą, wskazaną dla płac akordowych, t. j. wynagrodzenie to ma odpowiadać normalnemu dziennemu zarobkowi w okresie urlopu z doliczeniem przeciętnego dodatku premjowego, obliczanego na podstawie 3-miesięcznego okresu, poprzedzającego urlop, w sposób, wskazany w § 28.

IX. Ustalenie kolejności urlopów.

§ 30. Dla ułożenia list urlopowych w zakładach, w których istnieje stałe przedstawicielstwo ogółu pracowników, uznane przez pracowników i zarząd przedsiębiorstwa, może to przedstawicielstwo za zgodą stron obu pełnić obowiązki upoważnionych, wymienionych w art. 5 ustawy.

W razie braku takiego przedstawicielstwa lub nieuznania go przez którąkolwiek ze stron za upoważnione w znaczeniu art. 5 ustawy, i jeżeli pracownicy nie ułożyli się odmiennie z pracodawcą, dla ułożenia list urlopowych pracownicy wybierają ze swego grona delegatów w stosunku następującym:

w zakł. zatrudn.	do 10	pracown.	— 1	delegata
" "	od 11	do 50	"	— 2 delegatów
" "	"	51	"	100 " — 3
" "	"	101	"	500 " — na każdą rozpoczętą nową setkę przybywa jeden delegat.

Przy wyższej liczbie pracowników na każde rozpoczęte pół tysiąca pracowników przypada jeden delegat.

§ 31. Wybór delegatów odbywa się na ogólnym zebraniu pracowników zakładu drogą wyborów tajnych i proporcjonalnych poza godzinami pracy.

Protesty przeciw prawidłowości wyborów w ciągu tygodnia od dnia wyborów wolno zgłaszać do inspektora pracy właściwego obwodu, który może jest zarządzić ponowne wybory.

§ 32. Pracownicy odrębnych poszczególnych działów zakładu pracy mogą wybierać własnych delegatów i układać odrębne listy urlopów, nie uczestnicząc w wyborach ogólnych. Prawo to w każdym wypadku przysługuje pracownikom, pracującym umysłowo.

§ 33. Pracownikowi przysługuje prawo domagania się, by przy określaniu kolejności urlopów, przez upoważnionych do tego delegatów w porozumieniu z zarządem przedsiębiorstwa, urlop został mu wyznaczony dopiero po upływie terminu, w którym ma on uzyskać prawo do dłuższego urlopu, aby w ten sposób było mu umożliwione skorzystanie z urlopu według pełnych norm, przysługujących mu na podstawie przepracowanego okresu.

Jeżeli jednakże za jego zgodą urlop został mu wyznaczony przed upływem tego terminu, w takim razie nie przysługuje mu prawo w tym samym roku kalendarzowym do żadnego urlopu uzupełniającego.

Przepis ten nie dotyczy pracowników, pracujących umysłowo.

§ 34. Zmiany kolejności urlopów w ułożonych już i przyjętych listach osób, uprawnionych do korzystania z urlopu, mogą być wprowadzone, o ile nastąpi na to zgoda zainteresowanego pracownika oraz zarządu przedsiębiorstwa.

§ 35. Zmiany w listach osób, korzystających z urlopów, wywołane chorobą pracownika (ust. 2 art. 5 ustawy), winny być dokonane przez zarząd przedsiębiorstwa na skutek zwrócenia się doń chorego pracownika, który winien przedłożyć zarządowi świadectwo lekarza o chorobie.

X. Wyjątki w sprawie stosowania przepisów ustawy.

§ 36. Następujące działy przemysłu mają prawo za zawiadomieniem inspektora pracy właściwego obwodu przedłożyć urlopy pracowników całkowicie poza okres czasu od 1-go maja do 30-go września:

- a) reperacja maszyn rolniczych;
- b) przemysł budowlany, prowadzony niesezonowo;
- c) odlewnie żelaza, związane z budownictwem oraz z naprawą i budową maszyn rolniczych;
- d) kowalstwo i ślusarstwo, związane z budownictwem oraz z naprawą i budową maszyn rolniczych;
- e) reperacja dachów i krycie ich;
- f) fabryki farb i lakierów, potrzebnych w budownictwie;
- g) konstrukcje żelazne zewnętrzne;
- h) wyrób sztucznych kamieni budowlanych i technicznych;

- i) wyrób zapraw wiążących: cementu, wapna, gipsu, alabastru;
- j) niesezonowo prowadzony wyrób cegieł, dachówek, sączków, kafli, terrakot;
- k) wydobywanie, łapanie, tłoczenie i magazynowanie ropy naftowej i gazów ziemnych;
- l) wyrób artykułów spożywczych, prowadzony niesezonowo;
- l) zakłady zdrojowe, uzdrowiska, szpitale, lecznice, hotele, pensjonaty, restauracje, cukiernie, kawiarnie oraz położone w uzdrowiskach sklepy.

§ 37. Huty żelaza mają prawo za zawiadomieniem inspektora pracy właściwego obwodu ograniczyć ilość pracowników, którym udzielane są urlopy w okresie czasu od 1 maja do 30 września do 25^{0/0} ogólnej liczby pracowników, uprawnionych do korzystania z urlopu.

§ 38. W razie poważnych trudności w wykonywaniu ustawy, uzasadniających zastosowanie wyjątków w drodze, przewidzianej w art. 6, poszczególne prupy przedsiębiorstw winny zwracać się do inspektora pracy właściwego obwodu, który przesyła podania te, zaopatrzone w swą opinię w drodze instancji do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

XI. Urlopy na zasadzie umów zbiorowych lub indywidualnych.

§ 39. Jeżeli umowa zbiorowa lub indywidualna zawiera w przedmiocie urlopów warunki, dogodniejsze dla pracowników, aniżeli warunki, przewidziane ustawą, żaden z tych warunków zawartych w umowie, nie może być zmieniony na niekorzyść pracownika, póki umowa nie wygaśnie lub nie zostanie w prawny sposób rozwiązana.

Warunki umowy zbiorowej lub indywidualnej, które były dla pracownika mniej dogodne, aniżeli warunki, które mu zapewnia ustawa, przestały obowiązywać z chwilą wejścia w życie ustawy i muszą być zastąpione przez warunki, zgodne z ustawą.

XII. Przekroczenia przepisów ustawy.

§ 40. Skargę karną do sądu, w razie przekroczenia przepisów ustawy przez przedsiębiorcę w stosunku do zatrudnionych w jego przedsiębiorstwie pracowników, wnosi na terenie b. zaboru rosyjskiego inspektor pracy właściwego obwodu i popiera oskarżenie na przewodzie sądowym; na terenie b. zaborów austriackiego i pruskiego doniesienia o przekroczeniach przepisów ustawy kierowane są do prokuratury.

XIII. Wejście w życie i zakres działania rozporządzenia.

§ 41. Z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rz. P. rozporządzenie niniejsze obowiązuje we wszystkich zakładach pracy wymienionych w art. 1 ustawy, o ile nie podlegają one poszczególnym Ministerstwom.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia

2 lipca 1922 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu (Dz. U. R. P. r. 1922 № 52 poz. 482).

Kierownik Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej:
L. Darowski

Minister Przemysłu i Handlu: *W. Kucharski*

465.

Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Sprawiedliwości

z dnia 21 czerwca 1923 r.

o wprowadzeniu przymusu inkasowania należności zagranicznych za wywiezione towary za pośrednictwem Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Na podstawie ustawy z dnia 2 marca 1923 r. w przedmiocie udzielenia Ministrowi Skarbu upoważnienia do regulowania w drodze rozporządzeń obrotu pieniężnego z krajami zagranicznymi oraz obrotu obcemi walutami (Dz. U. R. P. № 25 poz. 154) zarządza się co następuje:

§ 1. Inkasowanie całkowitych należności za wywożone z Polski w celach handlowych towary, bez względu na to, czy transport ich odbywa się koleją, statkiem, czy drogą kołową, dozwolone jest tylko za pośrednictwem Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, lub banków, którym rzeczona instytucja w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu powierzy czynności zastępcze. Zarządzenie powyższe odnosi się do wszelkich towarów, niezależnie od tego, czy wywóz ich przez linję celną Rzeczypospolitej Polskiej jest

zabroniony, lub nie, na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o obrocie towarowym z zagranicą (Dz. U. R. P. № 79, poz. 527). Obowiązki temu nie podlegają jedynie towary, wywożone w bagażu ręcznym.

§ 2. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa, względnie banki zastępcze, waluty obce, wpływające z eksportu, będą trzymały na rachunkach walutowych. Rachunki powyższe, bez względu na rodzaj waluty, pozostają nienaruszalną własnością eksporterów, którzy mogą nimi dysponować na zasadach, określonych przez rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 11 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 26, poz. 156). Natomiast sprzedaż waluty, pochodzącej z eksportu, dozwolona jest tylko na jednej z giełd krajowych za pośrednictwem banku zastępczego, w którym dany rachunek jest prowadzony. Powyższe nie odnosi się do waluty, która ma być sprzedaną Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej na zasadzie przepisów dla towarów, zakazanych do wywozu, albo na zasadzie specjalnej umowy między eksporterami i rządem.

§ 3. Banki zastępcze mają obowiązek trzymać stale na rachunku walutowym własnym w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej nie mniej niż 60% każdorazowego zapasu walut obcych, posiadanych przez nie na rachunkach walutowych eksporterów.

§ 4. Przekroczenie powyższych przepisów pociąga kary i konfiskaty, przewidziane w ustawie z dnia 2 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 25, poz. 154).

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1923 r.

Minister Skarbu: *W. Grabski*

Minister Przemysłu i Handlu: *W. Kucharski*

Minister Sprawiedliwości: *St. Nowodworski*

Warszawa. Tłoczono w Drukarni Państwowej z polecenia Ministra Sprawiedliwości.

21451 P

Konto czekowe Pocztovej Kasy Oszczędności № 30130.

Administracja Dziennika Ustaw zawiadamia pp. prenumeratorów, że cena prenumeraty za III kw. wynosi Mk. 60.000.

Celem uniknięcia przerwy w wysyłce Dziennika uprasza się o wpłacanie przed 1 lipca prenumeraty za kw. III ewentualnie zaległej za kw. II do P. K. O. na konto 30-130.

PP. Księgarzy prosimy o wcześniejsze nadsyłanie zamówień na III kwartał.

Reklamacje dotyczące się nieotrzymania poszczególnych numerów Dziennika, winny być kierowane do miejscowych urzędów pocztowych niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru. Administracja wysła numery powtórnie tylko za opłatą.

Listy w sprawach prenumeraty i t. p. należy adresować: Administracja Dziennika Ustaw, Warszawa, pl. Krasińskich № 12.